

PSIHOLOŠKE TEORIJE

1. TEORIJA INTELIGENCE

Raziskave so pokazale, da je povprečna inteligenca 100. 100 je povprečje, čeprav se to spreminja v določenih državah, ne vedo zakaj. Pri nas se ne spreminja. Pri zapornikih je 92 IQ.

Lahko gre za artefakte - ugotovitve, ki jih ne verjamemo. Lahko, da zaporniki niso enako motivirani, so depresivni. Lahko pa, da fantje ugotovijo, da niso za šolo, tako padejo v delikvenco in je to pot do uspeha. Lahko pa, da inteligentnih ne dobijo.

2. PSIHOANALITIČNA TEORIJA

Je Freudova teorija, kjer trdijo, da je superego šibek ali, da je ego defekten. Superego je vest - interiorizirane norme in vrednote. Ni prišlo do zadostnega ponotranjenja vrednot in norm. ali pa ego- racionalni element psihe, ki pove, katere poti naj uberemo, je defekten. Ta razlaga ni potrjena. Delno potrjena je - proces socializacije. Če je mati ali oba starša prezgodaj zavrnila otroka, bo odrasel z določenim sovraštvom in bo zato počel kazniva dejanja. Ta teorija je potrjena.

3. TEORIJA PSIHIČNE NEVTRALIZACIJE

Matza. Storilci se zavedajo kaj počnejo, da bi se prisilili v to dejanje, morajo vest preslepiti. To pa počnejo na več načinov:

c) zavrnitev odgovornosti. Storilec bo sebi razložil, da je žrtev slabih okoliščin, bil je slabo vzgojen, da so vsi krivični.

d) zanikanje poškodbe. V trgovini računajo na krajo, saj so bogati.

e) Obsodba obsojencev. Policijo obsojamo, ne kesamo se mi za prehitro vožno.

f) Sklicevanje na višje lojalnosti.

4. TEORIJA POGOJEVANJA

Eysenck ima teorijo, ki ima dve komponenti.

a) pogojevanje

Če psu dajemo hrano in hkrati zvonimo, potem pa še samo zvonimo bo pes mislil, da mu damo tudi hrano.

On pravi, da je v bistvu vzgoje ta mehanizem. Za negativnost pa kaznujemo. Problem družbe je, da je permisivna. Da je vse dovoljeno, ni dovolj strogih prepovedi.

Eysenck pravi, da je potrebno mehansko kaznovati negativno vedenje že v zgodnjem otroštvu, ker zapori ne morejo kondenzirati naloge staršev. Znotraj tega on preučuje tipe osebnosti, ki so nagnjeni na podlagi psiholoških lastnosti k agresivnim dejanjem. Raziskuje lastnosti in jih grupira v 3 tipe osebnosti. Ugotavlja, da je en tip ekstraverten, ki je odgovoren za agresiven del dejanj. Tu pa je še družabnost, živahnost, vsiljivost, težnja po doživljanju senzacij, po uresničitvi dominacije, brezskrbnost, valovanje počutja, nagnjenje k tveganju, narcisizem, nedoslednost, ekscentričnost.

Ekstravertnost je pogostejša pri moških, rabijo več vzpodbud, da reagirajo, njihova raven vznurjanja je nizka. Potrebno jih je bolj strogo kaznovati, ali kazen sploh ne učinkuje. Samo s strogo vzgojo bi lahko preprečili kriminaliteto. Delno se ujema s Sheldonom, popolnoma pa zanemarljiva družbena dejanja v družbeni dezorganizaciji.

5. TEORIJA O SOCIOPATSKI OSEBNOSTI

Imenovali so jo sociopatska blaznost. Danes pa je to diagnoza, ki jo najdemo v priročniku ameriške psihiatrične zveze. Je več diagnoz.

Obstaja 10 elementov:

1. posameznik ni sposoben spoštovati družbenih pravil, ne reagira na običajne vzpodbude
2. ima močno fasado resnosti in verbalizacijo
3. kadar počenja kazniva dejanja je vročekrven
4. nagnjen je k dejanjem ponarejanja in prevare
5. kronično laže, vendar je to težko ugotoviti zaradi videza iskrenosti
6. ne kaže reakcije moralne zavesti ali anksioznosti.
7. Ničesar se ne nauči iz izkušenj in ponavlja dejanja, ki se mu maščujejo.
8. Ni verjetno, da bi avtoriteta in disciplinski ukrepi učinkovali, zato kmalu zapusti šolo
9. Ni zmožen vdanosti do drugih oseb
10. Ni zmožen prelagati zadovoljstev na kasneje in dolgoročnih načrtov

Tu se zastavlja vprašanje: Ali je to tip osebnosti? Psihološka struktura ?

Ali pa le opis delikventna?

Ne pove pa kako do tega pride.

Sociološki pristop, pojem kriminalitete se izgubi v odklonskosti.